

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

รายงานใหม่ประนามสถานการณ์ที่เลวร้ายลงของสมาชิกรัฐสภาที่ตกอยู่ใต้ภัยอันตรายใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

จาการ์ตา - สมาชิกรัฐสภาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงเผชิญกับความเสี่ยงจากการถูกตอบโต้ด้วยกำลังอย่างต่อเนื่อง จากการทำพันธกิจของพวกเขา หรือแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ตามรายงานประจำปีเรื่องสมาชิกรัฐสภากำลังตกอยู่ในความเสี่ยง ซึ่งจัดทำโดยกลุ่มสมาชิกรัฐสภาอาเซียนเพื่อสิทธิมนุษยชน (ASEAN Parliamentarians for Human Rights: APHR) ซึ่งเผยแพร่อย่างเป็นทางการในวันนี้ที่เมืองจาการ์ตา

“ความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น ทั้งทางด้านกายภาพและด้านอื่น ๆ ซึ่งสมาชิกรัฐสภาในภูมิภาคนี้กำลังเผชิญอยู่นั้นเป็นเรื่องที่ยอมรับไม่ได้อย่างยิ่ง และเป็นเรื่องที่เป็นกังวลมากที่สุด สมาชิกรัฐสภาเป็นตัวแทนของประชาชน ความปลอดภัยและเสรีภาพของพวกเขาสะท้อนสุขภาพของประชาธิปไตยในประเทศที่เขาทำงานอยู่ เราขอเรียกร้องให้ประชาคมอาเซียนรวมทั้งรัฐสมาชิกต่าง ๆ ของอาเซียน มีกลไกการป้องกันสมาชิกรัฐสภาอย่างเพียงพอ และกดดันรัฐบาลที่กั้นกั๊กสมาชิกรัฐสภาตามอำเภอใจและไม่เป็นธรรม” เมอร์ซี บาเรนดส์ (Mercy Barends) สมาชิกรัฐสภาอินโดนีเซีย และประธาน APHR กล่าว

ในปี 2565 เราเห็นสถานการณ์ที่เลวร้ายลงของสมาชิกรัฐสภาที่กำลังเผชิญภัยอันตรายในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมียนมา ผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวเมียนมากำลังเผชิญหน้ากับภัยอันตรายที่เพิ่มมากขึ้นหลังการรัฐประหารในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 สมาชิกสภานิติบัญญัติ จอ เมียว มิน (Kyaw Myo Min) ถูกซ้อมทรมานจนเสียชีวิตในระหว่างถูกคุมขัง นอกจากนี้ อดีตสมาชิกสภานิติบัญญัติ เปียว เซยา ตอ (Phyo Zeya Thaw) ถูกตัดสินประหารชีวิตพร้อมกับนักโทษการเมืองอีก 3 รายในเมียนมา จำนวนของสมาชิกรัฐสภาที่ถูกจับกุมทั่วทั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังคงมีจำนวนสูงถึง 85 ราย ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเมียนมา 84 ราย และอดีตสมาชิกวุฒิสภาฟิลิปปินส์ โลลา เดอ ลิมา (Leila De Lima)

“แม้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมียนมาได้หลบหนีหน้าที่ลี้ภัยในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศไทย ยังคงอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย หลายสิบรายกำลังอาศัยอยู่ในเมืองตามแนวชายแดนไทย-เมียนมา และถูกคุกคามโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเนื่องจากเป็นผู้ลี้ภัยเข้ามาโดยไม่มีเอกสาร และอาศัยอยู่ภายใต้ความหวาดกลัวจากการถูกจับกุมคุมขัง หรือการถูกเนรเทศกลับประเทศตนเองที่ซึ่งเขาอาจเผชิญกับการถูกจับกุม มีแนวโน้มถูกซ้อมทรมานหรือเผชิญหน้ากับชะตากรรมที่เลวร้ายกว่านั้นในมือของเผด็จการทหาร” ชาร์ลส์ ซานติเอโก (Charles Santiago) อดีตสมาชิกรัฐสภามาเลเซีย และประธานร่วมของ APHR กล่าว

นอกประเทศเมียนมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกัมพูชา มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย กรณีของการทำร้ายร่างกายยังคงเกิดขึ้นบ่อย แต่รัฐบาลใช้วิธีการตั้งข้อหาโดยมีแรงจูงใจทางการเมืองต่อสมาชิกรัฐสภาฝ่ายตรงข้าม การแก้แค้นและภัย

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

คุกคามไม่ได้เกิดจากธรรมชาติทางกฎหมาย สมาชิกรัฐสภายังคงเผชิญกับการถูกกลั่นแกล้งทางออนไลน์ และตกเป็นเหยื่อของแคมเปญต่อต้านข้อมูลบิดเบือน (disinformation) และวาทกรรมสร้างความเกลียดชัง

ในกัมพูชา รัฐบาลของนายกรัฐมนตรีสุน เชน ทำการพิจารณาตีความจำนวนมากและลงโทษสมาชิกและผู้สนับสนุนพรรคสงเคราะห์ชาติกัมพูชา (Cambodia National Rescue Party: CNRP) กว่า 100 ราย รวมทั้งการพิจารณาตัดสินหลังจำเลยจำนวนหนึ่งที่เป็นอดีตสมาชิกสภานิติบัญญัติ ทั้งนี้ การดำเนินคดีทางการเมืองและการข่มขู่สมาชิกและผู้สนับสนุนของพรรคฝ่ายค้าน นักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักกิจกรรมด้านสิทธิที่ดินและสิ่งแวดล้อม และนักข่าวโดยรัฐบาล คาดว่ายังคงสูงขึ้นในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งหน้า ซึ่งจะเกิดขึ้นในเดือนกรกฎาคมปี 2566

“สุน เชน และพรรคของเขา กำลังสร้างระบบเผด็จการพรรคเดียวขึ้นอย่างช้า ๆ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา กระบวนการดังกล่าวค่อย ๆ เกิดขึ้นจนคนเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่สั่งเกตได้ แต่มีสัญญาณชัดเจนและส่งผลให้เกิดรัฐเผด็จการในที่สุด ประชาคมโลกต้องทำให้รัฐบาลสุน เชน รับผิดชอบต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนในวงกว้าง และทำให้แน่ใจว่าพรรคฝ่ายตรงข้ามและผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งสามารถลงแข่งขันในการเลือกตั้งในปี 2566 ภายใต้บรรยากาศการเลือกตั้งที่เป็นอิสระและยุติธรรมก่อนที่ทุกอย่างจะสายเกินไป” กษิต ภิรมย์ อดีตรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของไทย และสมาชิกคณะกรรมการ APHR กล่าว

ขณะเดียวกัน ในมาเลเซียและฟิลิปปินส์ยังพบการใช้ข้อมูลบิดเบือนบนโลกออนไลน์และวาทกรรมสร้างความเกลียดชังต่อสมาชิกสภาเกิดขึ้นในวงกว้าง สมาชิกรัฐสภาฝ่ายตรงข้ามทั้งในฟิลิปปินส์และไทยยังคงเผชิญกับการถูกการกลั่นแกล้งทางกฎหมายด้วยการตีความทางกฎหมายที่กว้างเกินไป และยังคงไว้ซึ่งกฎหมายป่าเถื่อน เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปลุกปั่นยั่วยุ และกฎหมายควบคุมสื่อในมาเลเซีย กลายเป็นภัยคุกคามที่ล้อมรอบหัวหน้านักวิจารณ์รัฐบาล

“การใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือต่อต้านนักการเมืองไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ใดเลยนอกจากการทำลายหลักนิติรัฐซึ่งเป็นหนึ่งในเสาหลักของประชาธิปไตย ทั้งนี้ กฎหมายและศาลถูกใช้เป็นเครื่องมือของผู้ที่อยู่ในอำนาจในหลายประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มากกว่าจะเชื่อมั่นในฐานะที่ควรจะเป็น นั่นคือเครื่องมือในการป้องกันหรือหยุดการทารุณ มันจำเป็นที่จะต้องหยุดยั้งรัฐบาลที่ใช้อำนาจในทางที่ผิดโดยให้พวกเขารับผิดชอบต่อการทำเหล่านั้น และทำให้พวกเขาเข้าใจว่าพวกเขาไม่ได้อยู่นอกกฎหมาย” มู โซเชอ (Mu Sochua) อดีตสมาชิกรัฐสภากัมพูชา และสมาชิกคณะกรรมการ APHR กล่าว